

Д.П. Лазарев идеятын олоххо киллэрийн түгэниэриттэн ахтыы

Мин Д.П. Лазаревы 1970 сэлдээхэ үөрэхтэй бүтэрэн Чурагчтаады ДУ-1060 суул уунастатар старший механикчан улалын калзахыгттан бэлэбэн.

1989 с. СССР Чуралчылаары райкомун II секретарынан быйбарданан үлэлвирбөр Куохара үрөдүн таас муостатын "Перионгриттаары мостострой" тарылтатылган туттары боптуруосутар Д.П. Лазаревтың албастык алты тылпыт. Салгыы оройуоннаары Совет исполкомун солбулар председателин үлэлвир кээмөр, М.Н. Сибиряков Таатта үрөдүн уутун Чуралчы куалутар түһэри туһунан Д.П. Лазарев идеяны дүүүлүтөр научнай-практическай конференцияны тарбиян ылытты. Онно бу идеяны быйбарыр туһунан куттүөнүсхх быйаары ылыттыла. Ол үрүдүнөн М.Н. Сибиряков чачы да "бартылаан-ны" быйаарылыттан Тааттар быйыл тутууга сардам-мыта. Миниги, Амса улуунун агрономылыттан хол-бохугун салыйааччытынан үлэлвир кээмөр, мелiorация боптуруостарынан албастык үлэлэбипти бисер булан бу идеяны олоххо киллери, техникаскый боптуруостары быйаарар аналлаах штаб салыйааччытынан анаабыта. Штаб састаабыгар специалистары кылга Д.П. Лазарев К.Т. Аржаков курдук олохторун устата Чуралчыны уулааһынна үлэлэстүк энтузиастар эби киллерилибист-тэриэ.

Саамай барахана дийн тутууну ыгытыга бырайыак-
пыт суога эгэ. Бырайыактыыр тэрилтэ 3 сыл иһинэн
өтөрөн биэрэртэ эгилтэ. Ол иһин тутуу министрствоты-
гар киирэн министр В.А. Штыркова Чурапчы уунаан эрэ-
дөөрөн быһааран туран, Д.П. Лазарев ийеттэн олоххо
күлүлэрингэ кемалёһөрүтэр көрдөстүлүр, бопшуруоһу
министрство коллегиятыгар көрөөрү сүбүлэтин биэрбитэ.
Коллегия мунулар ыгыттыһып ылыгыт мелиорация
республика специалистара бырайыакта суох, сатаатар
экологической экспертизата суох маньык улахан тутуу-
ну ыгытары сорунуулаахтык утараннар "мунуна бөрдө-
тү" тахсыбытмы Чурапчыга тахсан П.П. Макаровка
диһал биэрэн, 1-лүс катманга "Проект улучшения эко-
логии озера Чурапча" дийэн схема снотторбутум. Ол кэн-
айытча харыстыбытмы министрствотыгар киирэн ол-
уллуктүр "экологической экспертизаны барда" дийэн бөчө-
тү туруоттаран баран, тутуу министрствотын коллегия-
тыгар бопшуруоһу иккистээн көрдүрү, 40-на мунуутэ да-
кылааттан, республика бырайыактыыр тэрилтатын
экспертизаны ыгытар болоһун таһааран кемалёһөрүтэр

гэ уонна уу күөлгэ тахсар таһыма баар буоллаһына, бырайыагы мистэтэйгэр онгоруто көнүлүккэн тахсыбытын Маннай нивелирдээн көрүүтэ 1 репер сүтэн хаалан таһым кыйалан быһаарыллыбутаар. Кыһын күөл мууһуттан саалаан тыстарыыта Таатта быһыттын үөһэ кэрдийтэ күөл таһымыттан 3 м үрдүк буолан тахсан, дэ үөһэ тыһыны буолбута. Бырайыагы оноруу сааламмыта.

Ижилс хярахангийн 800-чхээ м уруунаах алаастар кярбишлэрин сирон канал онгорор кыахтаах бэдэрэгчиги булуу этэ. Ити сылларга Хадаар, Мугудай курдук нэһиллэктэргэ уулан хаачылыны боштуруоһа ырааан водоемнэры оноруу боштуруоһа тура сылдыбыта. Совмон председателин салбууаачытын улаһыр И.С. Сивцев тикэриптики, В.М. Тазатинов салбаачынаах "Якутскыпром" торилэтин ыһыран таһааран Мугудайга, Хадаарга, Одьулуунга, Хатылыга кыракий водоемнэры дэлби тэтэрин онорбулут, бу үлэни үбүлэһини тыа хаһаайыстыбатын министертвота уймугута. Улэлэргэ холбуу Татаар алааһын кярбиштин Д.П. Лазарев идентичи олсоһо киллэрингэ бэлэмэтин, бо-руобалааһын баһылыгынан тор Татаар министертвота табыллан Д.П. Лазарев, М.Н. Сибиряков улаһаһа үөрбүтэргэ, каналлары оноруута кыахтаах куут баарын көрөн бары да салбаагы күүһүрбүтэ. Аһы үчүгүтэ дии бу торилтэ иһини Михайлов дии сэдэх идалах ученай баһылыктаах барыһаактыыр болох баара киллэ элбэру быһаарар орооллоһомуга.

Үнүс ыраахшынан быраатыагы сараллах иннинэ техникескай усулдуобуялары ээкэрэтиһэн ыһыы этэ. Канал оноһуудлар сиритэр федеральнай сибээс кабели, суол уотна урдук күүрүүлэх электрическэй уот линиялара "мэһэ" буолан сыгаллара. Суолу алдьатпакка, ууну аһыанан аһарыры Тааттага подвал оноро сыдыар шахтаны комбайны баран кэпсэллэтим кэнээ, аны ол тэрилбэт үлэтиригир намыһах күүрүүлэх уот линиятын тардыы кыаллыа суох буолан, суолу алдьатан баран, 5 улахан турбаны куораттан килэр булан, олору олордорго эреннэрэн, расчёт орто онорон теxусловие ыһыллыт да, кэлин 3 оҕораты син биэр алдьатпыһыт. Саамый албэх ээстэти Аһараа Бэстээххэ баар ЛПЦ ыһылыа буолбута. Чахчыла да кыһын тоҥ сирин дабын тэптэрдэххэ дьаһыллытэн ол кабель быһыһынарыа хас кыһы сууттанны эбэтэ буолла. Ката "Взрывпромиабыл" сүргүн каналы

далби тэглэрэх инвент 15 саяуудыг урутаан эвэн, сир-
дүйнэлд өөрийн долунун харгыгыннан кабелы харыг-
тыг, тура урууллубт зардтарын юмүсүүр ны-
гын, тура урууллубт зардтарын юмүсүүр ны-

Төрдүс ыараханынан биржиксө ыгыма этэ. Вэрыш-
пром" республикага советтх тэриштэ буолан, уута барбыт
улуустарга дэлби тэптарон, канал огорон уулу түһэрэргэ
элбэх сааһаастах эбит этэ. Онон буровой массивыната му-
сук үрдүнэн Өлүкүниң булгуһу туоруохтаах буолан, ка-
налытары тэптарон олус ыгыма болдоххо ыһыһыһыһа.
Ыһсаан суолу туоруур каналы инструкциһы кэлэн тү-
рэн, түүтүсү хараһага зарыдаттары ууран дэлби тэптарбит-
тэри.

Сурун техникэскэй болшуроостар ийминик бэлдэл-
гылдэбэлтара.

[illegible]

TB HOEB

Саха Республикатын норуотун хаһаайыстыбатын
үтүөлээх үлэһитэ

Бүтээхэ сүрйяллар

Эгэлгэ талааннаах эрнэжкэс доборбут

Гришаны, Григорий Григорьевич Тизофеевы, мин эсэе Дирингтэ нэгэн каллизм ивэнтгэн билэбин. Ол курдук кэргэмийн Мария Николаевнаны Гриша биортөрөөбүт улахан эднийийнэр Александра Григорьевна Парфеновалаахса, убайлар Петр Васильевич Парфеновтаахса дыһалан олордугута билэммөөн, ыа буолбуппуг. Дьэ, бу дыа-кэргэнтэ сырыстахына Дирингтэ бырааттара Гриша, убайдар Михаил Егорович Захаров үтүстүк ыалдыттыы кэлэр этилэр. Онно нөрдүккэ, Гриша элбөк кэлсээннээх-илсээннээх, наһа элээсий, дыонго-сэргэртэ үтүс сыйыһынаах буолан мөн кулпуу сүбүн тута туһулга.

Григорий Григорьевич Тимофеев 1952 с. олууны 4 күнүтэр Хотгор нэһилиэгэр кэлкэтиэх дьэ-э-э кэргэннэр үһүс оронно төрөөбүтэ Төрөспүт ийэтэ Харытыана иһин түөрт саастаар ыалдан бу күн сириттэн барыта. Онон убайа Вая, эдьийтэ Шура буоланнар аҕаларын Григорий Николаевичы кытта тулааһах хаалаастаабыттара. Аҕалар сотуру кэмтин эмээ огдоһо Гыга Афанасьевна Дьячковскаяны кэргэн ылар. Онон икки ө-үтүн холбоон 6 орулоох улах" дьэ-э-э иккүн буолаллар. Биһиги Гриня мааччака ийэтитигэр Олга Афанасьевнага кини үтүс аһыннык, тулаайах оҕукуру ата-хыппакка үчүгэйдик көрбүчү-истибиһиһи үһүн махта да кыра суох

1959 с. Приша Агирн орто оскуоланы мантигы кылааһыгар үөрэнэ киирбэт. Орусча дьоллоох кэмнэро үөһү-иөгүү аргыстанан борт сьд дамык ааһа охсубуттара. Ки-и аан бастаан октябрешоктаас-аалаан, пионер кыһыл хаалтыһын баанам, комсомол үгүс аа-аһын ыһан үрдүк үөрүлү билиһи. Орто оскуоланы 1970 с. үөрэһин бүтүрэн баран ыткы иһэлэ толоро, армияга сулууспа-аһы. Приморьега барбыта. Оппон-скаан баран Эрилик Эристин аа-аһынаг совхозка рационализато-аһын үлэ-лэбэтиг, Холторо эһилиэтин Бочуоттаах гражд-аһын, тыыл, үлэ ветерана Нико-аһи Гаврильевич Федудов сала-аһынан, киһи сүбөтин-аматы-аһынан, үөрэһин сантехник идэ-аһына баһылаабыта. Салгыы на-аһыныһыан совхоз территория-

тылар баар бары объектары сы-
лаанынан хааччылыгына үтүс
үлгөсү-жамнагы ыңгайытара.

Григорий Григорьевич Кылайы 30 сыягыр азан Дирингэ РФ худуоһунууларын союһун чилинэ, СР культураны үтүөлөх үлүһэ Ким Конфеевич Колесов саялтанан, абуу буойуннарга ааллах пааматынныгы өнөр-уттарын куруук өйдүү-самы-сыдыар. Кинилэр пааматыннык туар постамент араларларын уоһа канниэр баа уоттаах сэрри толонуу көрүрүр улахан панно деталларын барытын тимириэнэ свалгаан онгобуулар.

1980 с хүнүн совхоза хара-
хан ялтыг бичлэргийнхитигэр
Григорий Григорьевич биэр сыт-
га дотбарлаан бороон сүеһүнү
көө фермага үдэлэй тахсыбыта.
Ой тахсан бороону көрүүтэ урд-
угиһиһилэнэ, устуған сүөһүтө-
аска үдэлһирин сөбүлзөн, үлэ-
тин-хамнаһын укулаттын тосту
удалрыппыта. Ынахтан - өлмө-
үүтү дим деһийн тутуһан сов-
хоз ыһылгылар диэри фермага
ыһаныксытыһан үдэлзэбитө.
"Уһун Алас" ферматыгар уһун-
дук старшайһиан үдэлзэбитө.
1986 с Г.Тимофеев урдук
көрдөрүүлэри ситисэтиһи иһин
"Коммунистический үлэ ударни-
ка" ааты ылбыта. 1991 с.
сүмүүтүн социалистической ку-
оталаһыта таһарьылаахтыг
үдэлхэн, биэр фуражый йнах-
тан 2335 кг үттү ыан Эрилик Эри-
стиан аатынан совхоз чемпио-
ныһыксытын аатын ылары си-
спитэ. Өр кэм устата йнах
сүөһүтүн албах үттү ыан ыһы-
лын иһин күнэ совхоз дирекция-
тын, парткомун, профкомун Бо-
нуутуйн грамоталарыһан, дип-
ломнарҙыһан, Махтал суруктарыһа-
ны, сыһалаах бөлэхтэринэн
нағарадаламыта.

Калин, олох тутула уларыян,
Григорий Григорьевич "Урдук
үүнүү" бурдук асоцирандотылар
үлзө кырбита. Майна дагыны
үлзө-хамнаа үрдүктүк сына-
лчанан, Дюкуускай куорат 370 сы-
лынан куорат мэрэ ИФ.Михаль-
чук ааттытан Грамота тутан
үрбүтө-көшүтө Кини билигин
агыны "Урдук үүнүү" чааһый
тарилтөзө ситигиндэхтик үлэ-
лэни-хамсыы сылдан

Григорий Григорьевич үлэтин

таһынан нэһилиэк общественнай олоһор куруутун актыбынайдык кыттап. Ол курдук, 1985–1990 сс. Холтор нэһилиэгэ, сельсоветын депутатынан таһынан, араас өрүттэх үлэни-хамнаһы толорбута. Аны нэһилиэк быйбэрыны комиссиятын солбуллубат чылына Олорор "Сэрий" түөлбөтүгэр уһун кам устата начальнигынан үлэлээн, элбэх культурнай, спортивной дьаһалларга түөлбө олохтоохторо актыбынайдык кытгалларын ситиспитэ. Маны таһынан бэйэтэ элбэх күүлэрэн видеокамерга нэһилиэккэ ыытыллар араас дьаһаллары, умнуллубат үтүө түэһнэри уһулан, элбэх матырыяалы муста.

Дирингизогун народнай театр бир чарытхай артыһа. Мин кэли Дирингизогун көһөн кэлэи, бу театрга худуһунунутунан, режиссерунан үлэлэи сылдараммы. Григорийы кытта бэсэ билэбиһи. Киинэлэри Мэнэ-Ханалас, Уус-Алдан, Аомо, Таатта улуустарынан элбэхтэ гастролга сылдыбыллыт. Онуо Греша тагас ыраастыыр шеткатыһынан сарлаан термөһыгар, радиокреминыгар, өтүүтэр, ордурунхаартыскалар баар фотоальбомулар тийбэ айданга наадылаах малын барытын илдьэ сылдарылан сөхтөрөрө. Киин артыыс быһынытынан бачача элбэх оруту ситиһилээхтик оонньоото. Ол курдук, "Күкүр Ууска" Дьууру, "Өтүүтэ сарсыардатыгар" Бөрүл Бөрү, "Аһаас аанга" Кэмэриги, "Амара саас этэ" айымньыта Тужуркалаах Суоппары, "Кангүл көтөрдөрө" Чаховы, "Олукхо барарбын дуу, олукхо барарбын дуу?" комедия Оокэну, "Ытык маска" Дигдөр Вактыры ода оруулары итэргэтиэхтик толорбута.

Итими таһынан Григорий Григорьевич - сойбулдук Дед Мороз Концертага "Визма-вахтаах Байыртасан эмэхсин" остуоруялар олутуран биэр бейэтэ хас да оруулу толорун, Берка-Сердючка булан олорун-табын дьон сойбулан, бийэсэн көрөллөр Диринтееди нэрэллий театр 30 сылмаах үбүлүлүгүр Степан Ефремов "Кийит" пьесатыр Дымакып оруулун толорон "Сыл бастыг ор киби оруулун толорукчуга" номомундагы тикси

была.

"Саха" НККИК режиссера Элдэй Иванов Дирингэй аңаан-миннээн тахсан кыргас көр-кулуту киинэни устартыгар народнай театр артыыстарга кыгтыыбыггар. Дмитрий Диринский суруйбут "Дөрбүт туһулар" дэиэ сценарьтын сюжеттэнэн үһүлүүтэ сүрүн орууту Григорий Пискофев олус таһаарылаахтык оһньообута билигин киһэ фойеһыгар хараллан сытар.

Григорий Григорьевич удууска уопһа республикага ыһгылыбыт народнай театрлар коллективтарынан көрүү-конкурска эйбэхтэ кыгтыһыбыт. Уопсайынан, Гриша олус талааннаах. Онтон бөһүрдэстэригэр көһи асчыта буолар. Ыр кэм устата "Үрдүк үһүүү" эвэнутар лаварынан эмиз үлэлэбигэ Таһаарыстар Гриша тоһоһу, олус миннэмтэ аһын куруутун хайгыыллар.

Кини бойгыз өсгөрбүт коп-
тишый агретатыгар олодуран
Диринназир агро-оскуола урдугу
кылааһын үөрэнкүүлэри рефе-
рат суруйан араас научнай-прак-
тической конференцияларга
кыттан мисостастыгар Ыйыл-
бу дакылаатынан Марианна Ку-
дасова бастагы мисостан ылары
сатыста.

Григорий дыгитгар-уугулар мин куруутун сыйдаачыбын. Туох эмэ техника саптаас чааһыгар наалдыдактына эмиз киинэхэ тиийбейн. Ол сыйдаа-мын киини хаһаайыстыбатын көрөмүгүн сартуум олус элбэх. Вирдэ сайын тийбидитэр уһаайба-тын кэригэ сыйдан уу турбатын тардыбыттан көрдөрдө. Аллараа сыйгар дүдэттигэн кыра уу оботторор моторунан суузу улахан 12 кубтаах кристернаа уу бырахта-рар эбит. Оңгуката сиппигэс турбаларынан уһаайба устуң ар-дэттэн сылаас теппицар, сайын сылаас кээнтэ ананан оңоһулду-бут помодор, оҕурсу, хаппыста, моркуун үүксиргэр аналлаах тус-туһунан хас даһыс теппицаты-гар тийэр. Киһи бөксөһүрүрү ба-ар - хортуоскаһын сиргэр, дүл-кэ, баанһыаһа тийэс барар. Ин-нэ тыһын бу дүзү кэргэн 40-ча ку-ул хортуошпуйу, араас оҕуруот аһын дэлэгчи үүнүөрүн хаһаа-наллар.

Григорий Григорьевич 1976 с.

Кэбээйигээн төрүттээх Лидия Гаврильевнаны көрсөн, сүрөхтөрүгү сөбүлөтөн ыал буолбуттара. Кэргэн олохтоох атым-эргини тэригэттигэр өр кэмгэ үтүө суобастаахтык үлэлээн "РФ потребительской кооперации туйгуна", "Эргин ветерана" ааттары ылыллы. Күнн бөлүгүн, төһө дагыны пенсияга олордор, нөһүлүккэ дьахталларың комитетин председателин, нөһүлүккэ депутаттың улааны-хамсыы сыгдыар. Улахан кыыстар Олыс Григорьевна Дьокуускайды, тыа хайааныстыбатын академиятын уероңи бүтүрэн, Диринтээри агро-оскуола, производственной уерохтөөнн мастарынан таһаарылыаахтык үлэлиң сыгдыар. Кэргэн Иван Семенович Репетников - чааһынай предприниматель, иһин оролуктот.

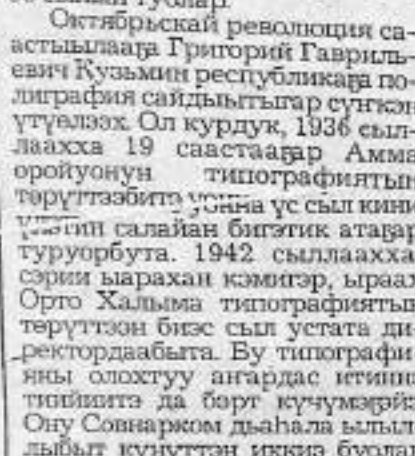
Орто кылы Татьяна Григорьевна Алдашевская медицинский училищени бүтүрөн, билигин Дирингохтор үчтүсөсөй бөлүмүндө фелдшери катары уламчы сыдыар. Күтүкт Иван Семёнович Сергеев - автослесари иштээч, Арианна - автослесари иштээч. Кыра кызы Надя олохтоох оокуучулары бүтүрөөдө иштээр.

Бу күнлөргө 55 саатын туулу-
ктаах билиги истаин доробуу-
тар Григорий Григорьевичка ую-
на жана дым көргөзгүч дьомло-
ох-соруулаах олову бадарабыт.
Инниэстин дааны дьонун-сар-
гэн махталарын ыланттын ай-
ымныымахтык үлөлээ, сапат-
тан-сана көрдүккө такса турдн-
эн алтырабыт.

Павел ФЕДОРОВ - Союзник

Харитыаскани: Г.Г.Тимофеев.

Дьыллар уонна дьоннор

П. Г. Кузьмин Ага дойду Улуу сэриитин эмгэгэр "Кин-бизнесэх үлэтин иһин", хас да үбүлүөйүнэй мэтээллэринэн, икки төгүл Саха АССР Верховнай Советын Президиумун, ССРС Культуратын министерствотын, культура үлэһиттэрин профсоюзун Кин Комитетын Бочуотунай грамоталарынан наараадалааммыта. Сельсовет депутатынан, народнай су-

Бадаг, 1968 сылтан сарыла-
ан эта Очигдооду 33-түү сааста-
ах "адэр бөйиэтэр" - мин уонш
худохунууук, Вүдүү уола Се-
мен Николаевич Семенов 51-
дээх, улахан уопуттаах ажа
бөйиэт Григорий Гаврильевич-
ка сыкта түспүшүт, кини уонш
олус дорродосунуут, быраат-
убай кэриктэ буолбүшүт. Үһүө
куодарыйар бөйиэт элбээн
дагыны ыларбыт. Атын сирдер-
төн бөйиэтэр, суруйааччылар
Чурапчыта кэллэлэр өрө ар-
гыс мас, ытара буола түһэрбит.
Үгүстөн, холобур, Рафаэль
Варатайыскай, Альберт

Григорий Гаврильевич, эпикт курдук, бэйэтин полигра-

Төрөөбүтэ 90 сылын туолар
Г.Г.Кузьмин аата умнуллубат,
сүпшэт-оспот.

С. Р. ДАНИЛОВ
- Роман Данилов,
Россия Суруйлааччыларын
уонна Журналистарын
союзтарын чилиээннэре,
Чурапчы уонна Чакыр
нэһиликтэрин Бочуоттаах
гражданиннара.

Жэрнэстэбил курдук ахтан-санаан

Үеһә ахтыбыт хоһооммут аата "Испания кыһын кэрэһә" дээн. Кыһи суруллубут тэрүөтүн сырдаттаҕа манньык М.Асанья Президентуох Испания республика-тыгар 1936 сыл от ыйын ортотун диэки байыаннай-фа-шистский арь туруу буолар. Буунааччылар Бурлес ку-оранка Франко генерал баһылыктаах правительство тэрийэллэр. Дьэ, ити курдук 1936 сыл от ыйыттан 1939 сыл кулун тутар ыйыгар диэри 32 ый устата барбыт гражданская сэрйи сапалар. 1936 сыл бүтүүтүтэн сапалаан, теһэ эмэ ити сыл атырдьах ыйыгар Европа го-сударстволара түһэрсибит Испания ис дьыалыгытар прооспот туһунаан дуоҕабар бварын урдугун, Италия, Германия регулярнай холбохуктара буунааччыларга көмөлөһөн дин ааттаан Испанияга киллэллэр. Ол кур-

ИСПАНИЯ КЫЫНЫН КЭРИЭНЭ

Күн көгүл эрчээс ололун туттаары,
Күөх сирбэр күндүтүк алорор буолаары,
Баай-пасыыс былааһын улсары уураары,
Батталы, кырылыгы төрдүттэн уоттаары,
Барбаран, чэчирээн үрүккэ ыттаары,
Бары сирү көнүмээх күн ийэ ынаары,
Коммуныуус паартыма суолунан хаамалытым,
Колтуумаах ыстыктыах боруонна барбытым,
Маннайгы бааһырым - солтобор талтаран
Доголон кырымыстаах эрүүн билбитим,
Иккистээн талтарыым - былчынмын быстаран
Эрчимнээх куустарбин эбээри эспитим,
Ол онтон мин доксо кыһынан, самаран
Үөн төгүм уордаан, өнүтэ мөһүнөн,
Үсүгүн ытаран, өстөөхөс тустурум -

Үсүүн табылган, мин өлөн эрбин,
 Пасыг баар: хаан-баттал ыс хара быйта,
 Олохлут, үөрүбүт сайдыгын быйта!
 Пасыг баар: сэршэнэн сэйлэктин сийлэрбит
 Сир үрдүн дьон-норуот хаанын киэлт!
 Турунун! Бары сир батталымт нуруота,
 Көңүлүз көтүрүлүт - эрэлбин бизрэбин!
 Турунун! Сүлүнөн мөлүкөн аймага,
 Эрэл кыайахлыт - кэрээсин этэбин!
 Дьон-аймак бүтүннү, кыи-хара өстөөгө -
 Гитлер, Муссолини, Франкуо элчинин!
 Кыргыс-окусулут кыайыбыт төлөнө
 Кытыкастар, талишницир былааклыт дьэргэйдин!
 Уо, туруу, окусуу, Испанна нуруота,
 Көңүлүм көмнөрөн олурун кэрээтэ
 Уо, барын, мин ишм, мин атам боруонга,
 "Баайдарга тобуктаан сыйдыахлыт кэрээтэ!",
 Тизрээл куораты пасыгстан быйыгыра,
 Утубат-алорбот кутпа уот сэрлээ,
 Күн туттар кызкээр ол модун кыайыга,
 Кытыкастар, умайар былаагы тишрээ,
 Мин эдэр, испанка баар эгим буолбат дуо?
 Ол оку элге, байкастар, умнуман!
 Туругур, кыайылаах-хотуулаах Хуасэ Диас
 Испанна нуруотун көңүлүм аатынан!
 Туругур, нуруокум тапталмаах Долорэс
 Бууржалаах сийлэлээх окусуун уотунан!
 Туругур, Мадрид, Мадрид, Мадрид!
 Болобуой кириэлээс буолбутун аатынан!
 Туругур, күн аннын көңүлүм дойдута
 Сталин сирдыттээх Сэбээскэй сир иш!
 Өлүм мин, Эбро энгилэр өрүмү,
 Билээйр бизрээс сэрлээс сыйдыамын!
 Тандуос дьон баарадай улахан таас хайа
 Барылар күчүгүн анныгар сыткамын!
 Кэнээс кэнээри үөлэнкээх ыччаттар
 Кэрээ дьон ааттаангыт бэлээт оңорун!
 Күн көнү санаалаах Испанна кыыйыгар
 Кытара умайар сулуста тургорун!

1939 сýллаахжа училищелы бутарбит үһүс выпуск орлоруттан софтох Макарова Наталья Михайловна хаалла, Дьокүүскайга олорор. Петр Иванович Гурьев ити, дойдутугар Тьараһалаан иһэн, оһолто бьылдьамма-таба буоллар, бука, сурууааччы тахсыах кинигэ хаал-лара. Итиннэ биир кэмтэ училищера үөрэммит студен-нар Саввин Роман Максимович, Погова Мотрена Фо-минична уода бигэргэтэр буолаллара. Мин эмтэ ону чингиттэн, кэриэстэбил кэриэстэ ахтан-санаан аастабым буоллун.

Э. КУЗЬМИН, педагогический улэ ветерана.
Хатгалы

— Ыйгыгтыр таайыт Геннадий Михайлович олохтон туоразыбынан оолоругар, аймактарыгар Е. Е. Капитанов уонна
кудурданыарын тюрдэллэр.

Автор сурутуур этиллер сонго
редакция позициятыгар мэлдин сөл түбэлэр
буолбатах. Сурукка ниймэлэр чохчылар
кырдыктаахтарыгар эппизитинэни
автор тус бэйэтэ сүгэр.